

Palle Filholm...

” Om mig Palle er der det at sige, at jeg flyttede med familien rundt til de forskellige steder, og som jeg var inde på tidligere, betød det, at vi kom til større byer, hvor der var mulighed for at gå længere i skole.

Da klasselæreren i Brønderslev sendte besked med hjem om at “Palle ville have fordel af at deltage i mellemskolens undervisning” tror jeg nok, at far var meget betænkelig. Der var ingen tradition for, at nogen i familien skulle læse, og han har vel også tænkt på de udgifter eller manglende indtægter, som en forlænget skolegang ville betyde.

Jeg kom i mellemskolen, og da vi lidt senere flyttede til Hjørring kunne jeg fortsætte, og det viste sig, at jeg fik så gode karakterer, at det var rimeligt at fortsætte i gymnasiet.

I den tid lavede jeg ikke meget, men gik dog med aviser, og havde så lidt muligt arbejde i sommerferierne.

På et eller andet tidspunkt havde jeg bestemt, at jeg ville være ingeniør, og efter studentereksamen var den direkte vej hertil: Polyteknisk Lærestalt, som Danmarks Tekniske Universitet hed dengang. Vi havde naturligvis ikke penge til fire og et halvt års studier, men far hjalp mig med at finde fem personer, der tilsammen ville kautionere for et studielån på fem tusinde kroner. En af dem var onkel Svenning, en anden møbelhandler Schmidt, hvor jeg havde været bud i en

sommerferie, og så var der en marskandiser og to andre, som jeg ikke husker. Jeg var nogenlunde heldig med at få værelse, til sidst opnåede jeg endda at komme ind på Studentergaarden, på deres Vendsyssel værelse. På læreanstalten gik det også rimeligt, jeg blev ingeniør på normal tid, bortset fra at jeg skulle til sygeeksamen i et fag, fordi jeg havde fået gulsot og var indlagt på St Josefs Hospital i en tre ugers tid.

På den tid kom der et opslag på læreanstalten, om at den færøske landsingeniør søgte en ingeniør til havnebygning, og jeg søgte stillingen, og fik et telegram, hvor der stod noget i retning af: De er antaget til stilig her, kom med første båd. Jeg fik så pakket mine kufferter og fik billet til Dronning Alexandrine, og kom til Færøerne ca første april 1950. Jeg skulle føre tilsyn med et par havnearbejder i Tverå og Våg, og de står endnu.

I Tverå mødte jeg Sonja, og vi blev enige om at gifte os, selv om Sonjas far var modstander af partiet. I mellemtiden var havnearbejdet blevet færdigt, og jeg fik tilbudt at være med til etableringen af et vandkraftanlæg i Vestmanna, dog således, at jeg skulle sidde på tegnestue hos Højgaard og Schultz i de første trekvart år for at være med i projekteringen af værket. Det passede udmærket, vi blev gift i Torshavn og rejste umiddelbart efter til Hjørring, så sonja kunne hilse på min familie, og derefter til København, hvor vi var heldige at få en lejlighed på første sal i en villa på Ibstrupvej, vistnok nr 8.

Efter de ni måneders forløb rejste vi så til Vestmanna, det var i april 1952. Her var vi i to år, og Bjarni blev født her i 52

Jeg havde afdraget lidt på min studiegæld, som var blevet lidt over 5000 kr det første år, jeg arbejdede, fordi man dengang først betalte skatten året efter, at man havde tjent pengene, men senere var det ikke blevet til så meget, vi havde jo også kun een løn. Men da vi var færdige i Vestmanna fik vi igen

tilbud om et nyt job, denne gang som tilsynsførende ved en bygning af en fiskefabrik, vi blev enige om at sige ja, under forudsætning af, at jeg "blev forgyldt". Da de hørte, at der kun skulle 2000 kr om måneden til forgyldningen, fik jeg jobbet, og i løbet af sommeren fik vi gælden indbetalt, og havde endda penge i banken.

Jeg havde søgt et par job i Vendsyssel, da tiden nærmede sig for færdiggørelsen af fabrikken, og det endte med ansættelse hos stadsingeniøren i Hjørring, fra slutningen af 1954. Vi boede en måneds tid hos far og mor på Langagervej, så købte vi sammen med Elinor og Ole og med far som ejendomsmægler hus på Østre Alle nr 48.

Vi var i Hjørring til efteråret 1956, da jeg fik arbejde ved Aalborg havn, vi boede i Provstejorden,

det var vist nr 8. Huslejen var med varme 220 kr om måneden, og vi fik endda huslejetilskud fra

kommunen. Det gik meget godt, men vi skulle prøve noget mere.

Dette mere blev Bornholm, hvor jeg fra 15 april 1959 blev ansat som ingeniør hos stads- og

havneingeniøren. Et par år senere blev jeg afdelingsingeniør, og i 1975 blev jeg selv stads- og havneingeniør, da formanden døde. Det var jeg så indtil 1989 da jeg gik på pension som knap 63 årig.

Sonja havde haft arbejde i en boghandel mens vi var i København i vores ægteskabs begyndelse. I Rønne kom hun igen ud på arbejdsmarkedet, først i Colbergs boghandel, og i 1964 på Avangsskolen som årsvikar. Her fortsatte hun i 17 år indtil lærernes fagforening gjorde vrøvl, og ville have medlemmer i alle stillinger. Hun fik dog snart efter arbejde i Klemensker, i første omgang med at undervise nogle færøske børn i dansk mm, og senere fik hun også anden undervisning. Hun kom også igen ind på Avangsskolen og havde forskellige afløserjob helt

til hun blev 70.

Nu i 1998 er vi begge hjemmegående, og jeg tror ikke, at nogen af os er kede af det, for vi har rigeligt at tage os til.

Her vil jeg vende tilbage til Sonja. Hun er ligesom mig født i 1926. Hendes far var oprindeligt svensker fra Astorp i Skåne, han var født i 1882, som søn af en kvinde, hvis trolovede var udvandret til Amerika, og derovre måske traf en anden dame. Han hed Albin Åkeson, kom tidligt ud af skolen og i murerlære så han blev udlært som attenårig. Han tog til Færøerne i 1901, måske for at opleve noget nyt og måske for at slippe for militærtjeneste i Sverige. Han kom til at arbejde ved kulminerne i Kvalbø og i Tverå og han var på Grønland i grafitminerne i to omgange i 1921 og 1922, sidste gang var han blevet gift med Mathilde Mortensen, og hun var med på turen, som jo ellers kun er for mænd.

Han arbejdede også i sit fag som murer og opsatte komfurer og ovne, og han byggede sit eget hus i 1926 i Tverå. Han blev en højt respekteret mand, og blev medlem af kommunalbestyrelsen, og han endte som formand for kommunens entreprenør afdeling. Han fratrådte dog sin stilling som 79 årig og døde som 90 årig. Mathilde var allerede død i 1930 af papegøjesygen så Sonja blev moderløs som fireårig. Det betød samtidig, at Sonja var enebarn indtil hun i 1940 fik en halvsøster, Augusta hvis mor var husbestyrer for Albin, men som han ikke giftede sig med.

Sonja tog præliminæreksamen og var senere i Danmark et år, dels i banken og dels hos Illum.

Det var i 1947. Hun tog hjem igen og blev snart lærervikar for den færøske folketingsmand Peter Mohr Dam, og her viste hun sig særdeles egnet, så det gav hende mulighed for at fortsætte som lærervikar i Rønne, som jeg før har nævnt.

Vi fik vores første søn i Vestmanna i 1952, Bjarni, og den næste Torkil blev født i Hjørring i 1955. De kom først til at

gå i skole i Rønne, og her tog de begge studenter eksamen. Bjarni som sproglig, og Torkil som matematiker. Denne begyndelse har resulteret i, at Bjarni nu er bibliotekar og er ansat ved Hjørring bibliotek, og Torkil er ingeniør og ansat i et firma, der hedder RE.

Bjarni har en datter på 17 år, Karoline, med sin første kone Lina, og nu har han og Mette Lise Lange fået to børn, en dreng, Mikkel, født i 1992, og en pige Mathilde født i 1995. Mette har en engelsk sølvsmedeuddannelse, og hun har været stewardesse og andet. Siden børnenes fødsel har hun dog mest haft barselsorlov.

Torkil har to drenge, Thomas født i 1987, og Peter født i 1989. Torkils kone hedder Søs Madelung, hun er sygeplejerske og er af Bornholmsk afstamning. Søs arbejder på rigshospitalet.

[Til top af side](#)

Vrensted...

” Artiklen herunder er skrevet i 2005. I dag 15 år senere er skolen nedlagt og erstattet af byens hus.

En del lokale handlende er forsvundet.

Den første omtale der kan findes, mellem bevarede aktstykker, om [Vrensted](#) der ligger midtvejs mellem Brønderslev og Løkken, skriver sig tilbage til 1340, hvor ridder Ove Nielsen

bortskøder alt sit gods i Wrensted i Jerslev Herred. Man antager at navnet er opstået kort efter Folkevandringstiden, som for Nordjyllands vedkommende vil sige omkring år 700 e. Kr. Navnets begyndelse Wren peger muligvis hen på mandsnavnet "Wrang". Det kan også være afledt af "Wreni" som på olddansk betyder hingst, dette kunne betyde, at Vrensted var "stedet med hingstene«, eller at man kunne fange vilde hingste på der, måske var det en af landsbyens bønder som var kendt for sine gode hingste. Der kan også være en helt tredje oprindelse til navnet Vrensted.

Tilsyneladende ser det ud til at der her allerede i før Den romersk jernalder, før Kristi Fødsel, har været en ret betydelig bebyggelse, som måske er blevet forladt ved beboernes udvandring til andre egne. Måske efter at klimaet i Danmark var blevet for vådt og koldt.

At der har været en betydelig bebyggelse på stedet tidligere, skulle underbygges af, at da man i 1912, i forbindelse med anlæggelse af jernbanen mellem Hjørring og Løkken, lavede udgravninger i forbindelse med etableringen af Vrensted stationsbygninger, fandt man en stor boplads, fra hvilken der blev optaget ca. 30.000 skår af lerkar, heraf har man kunnet sammensættes ca. 100 mere eller mindre fuldstændige kar, herudover var der skår af mindst 500 forskellige andre kar. Vrensted har tidligere været stationsby på jernbanen Hjørring – Løkken – Åbybro, som startede i 1913. Ved stationen opstod en ny bebyggelse, som efterhånden voksede sammen med resten af landsbyen, Vrensteds status som stationsby varede kun 50 år, idet banen blev nedlagt i 1963.

Det oprindelige Vrensted var en samling gårde og huse, som lå

langs en byvej

Senere kom kirken til og som i katolsk tid blev viet til Sankt Thøger. Sankt Thøger var den

missionær, der ifølge overleveringer bragte kristendommen til Thy og det vestlige Vendsyssel. Han nød stor anseelse blandt vendelboerne, hvilket sikkert også er grunden til at den helligkilde som findes syd for kirkegårdsdiget, ligeledes er viet til ham.

Sankt Thøgers »arbejdsgiver« var den norske konge, Olav den Hellige. Denne konge har sikkert haft en hel del at sige og bestemme i landsdelen.

Den hvidkalkede kirke, der ligger smukt i landsbyen og rager op over huse og gårde, stammer fra 11-1200 tallet. Kirketårnet er forsynet med rødkalkede blændinger, tjente engang som sømærke og måtte derfor ikke kunne forveksles med de øvrige kirketårne langs kysten. Inde i kirken hænger et smukt 1200-tals krucifiks med en sejrende Kristus med kongekrone. Krucifikset er forsynet med et cirkelslag med små engle i rosetter. Kirkens trefløjede altertavle er malet af Niels Larsen Stevns. Forfatteren Erling Kristensen blev i sin tid konfirmeret i kirken, han var da i sin bedstemors nypudsede træsko, da han ikke selv ejede et par sko.

Alle gårde og huse i Vrensted på nær et par stykker var fæstegårde under Børglum Kloster, som kun ligger ca. fem kilometer borte. I 1806, da man tog fat på udskiftningen, var der ca. 50 gårde i landsbyen.

Siden oldtiden har Vrensted været et trafikknudepunkt, hvor veje fra alle fire verdenshjørner mødtes. Færdsel ad fortidens elendige veje gav en naturlig tørst, og det forstod vrenstedboerne at udnytte. De oprettede smugkroer, hvorfra der blev solgt øl og brændevin til de rejsende. Med det ulovlige

krohold fulgte druk, slagsmål, knivstikkeri og mord, og det fortælles, at Vrensted i 16- og 1700-tallet var en af de mest »»uskikkelige« byer i Vendsyssel. Omkring år 1700 sagde man, at »den, der kan gaa gennem Vrensted uskændt, kan gaa gennem Helvede ubrændt«!

På et tidspunkt havde landsbyen også en privilegeret kro, men den blev nedlagt igen sidst i 1700-tallet. Vrenstedboerne ville dog ikke give afkald på brændevin af den grund, og mange havde brændevinsredskaber til hjemmebrænding. Dette kom øvrigheden for øre, og en efterårsdag i 1784 drog en politifuldmægtig og to konsumtionsbetjente, mil., til Vrensted for at fortage husundersøgelser hos beboerne. Da de kørte ind i byen, blev de mødt af vrede vrenstedboere, hvoraf nogle var bevæbnet med spader, grebe og høtyve.

De stimlede sammen om øvrighedens hestevogne, og da de begyndte at bombardere de fine herrer med sten, forsvandt disse skyndsomst ad vejen mod Løkken. Politifuldmægtigen fik en sten i baghovedet og en i venstre side, og en af betjentene blev såret i hovedet og på ryggen. Så galt kunne

gå, når man forsøgte at tage brændevin. I 16- og 1700-tallet deltog flere vrenstedboere i skudehandelen på Norge. Denne trafik foregik fra kysten ved Løkken.

I 1810 handlede Vrenstedpræsten Axel Rosenkrantz Segelckes søn, Severin Vincens Segelcke, på det norske Sørlandet. Han boede i Vrensted, men flyttede i 1812

til Lønstrup, hvor det næste skud på stammen, Axel Rosenkrantz Segelcke, med tiden fik oparbejdet en blomstrende skudehandel. Overfor kirken findes en idylliske kirkedam, hvor træer og huse spejler sig il vandet, og for at idyllen skal være fuldkommen, svømmer et par svaner majestætisk rundt på den blanke vandoverflade.

Nord for kirken ligger en smuk gulstenslænge, som bærer navnet »Ane Maries Hus«. Denne ejendom der blev opført i 1914, var oprindeligt en stiftelse for ugifte kvinder eller enker fra Vrensted Sogn. Opførelsen blev bekostet af Anders Olesen, som var sagfører i Nørresundby, men stammede fra Vrensted.

Stiftelsen blev opkaldt efter hans mor, Ane Marie Andersen, født Drivsholm. Efter ombygning af stiftelsen Anne Maries Hus, blev den til en integreret børneinstitution, en ombygning som blev gennemført på grundlag af frivillig arbejdskraft og aktivitet. Børnene passes nu lokalt og nær skolen, hvilket giver gode samarbejds muligheder til gavn for børn og forældre. Børnene får tidligt kendskab til personale og lokaler på skolen.

Sagføreren bekostede også en ny klokke til kirken. Den bærer følgende tekst: "Nu kalder Set. Thøgers Klokke paany paa gammel og ung i Vrensted By«. Anders Olesen betalte også Larsen Stevns for den tre fløjede altertavle, og han testamenterede sin store bogsamling til byens bibliotek. Han døde 11929 og ligger begravet på Vrensted Kirkegård.

Nedenfor kirkegårdsdiget findes et åbent område, som er tilsået med græs. Her lå tidligere et beskedent rødstenshus, som rummede en meget speciel virksomhed – en tårnurfabrik!

Fabrikanten hed Christen Ørnholm og levede fra 1857 til 1936. Som reklame for sit firma havde han anbragt et stort ur på

huset. Ømholm var finmekaniker, og han blev betegnet som »genial«, Han leverede ure til kirker, banegårde, m.v., på det historiske arkiv har man et gammelt fotografi af den stolte håndværker, som står udenfor sit hus med et stort urværk. Han er iført arbejdstøj og et stort forklæde, og ansigtet er prydet af et mægtigt overskæg.

Vrensted har haft sin egen forfatter, A. C. Andersen, som i dag er gået i glemmebogen. Byen har hædret ham ved at opkalde en vej efter ham. Han levede fra 1874 – 1928. Han var en social forfatter og skrev bl.a. hjemstavnskildringen »Husmandens Datter«.

Også forfatteren [Knud Holst](#) har boet i Vrensted. (død 1995).

Byen havde i årene 1890 til 1970 sit eget andelsmejeri, Lykkens Prøve. Mejeriet lå ud til Vrenstedvej. Nord for mejeriet ligger forsamlingshuset med stor festsal, køkken, m.v. Her foregår en masse aktiviteter som foredrag, banko og private fester, og i »Bondestuen« har Lokalhistorisk Forening til huse.

Vrensted har i dag en købmandsforretning, P.V. Marked. Tidligere fandtes der tre købmænd, en brugsforening, samt en slagter. Desuden havde byen to cykelhandlere, to træhandlere, to barberer, en skrædder, en karetmager, o.s.v. Denne ændring i antallet af forretninger, skyldes hovedsageligt at mange mennesker arbejder i Brønderslev, Aalborg eller Hjørring, og de handler inde i byen inden turen går hjem til Vrensted.

Vrensted har ud over købmanden skole, stadion, feriecenter, pensionistforening, idrætsforening, ungdomsklub, musikskole samt Vrensted og Omegns Rideklub

[Til top](#)

Sognets ældste...

” Sognets ældste 1927...

[Lars Peter Vestergaard](#) fylder Lørdag, den 1. oktober 90 Aar.

Det gamle Fødselsdagsbarn, der er Veteran fra 64, er sengeliggende, men forøvrigt kvik og aandsfrisk.

Gamle Lars Peter er født paa Gaarden Vestergaard i Vrensted, hvor Slægten havde Hjemsted i ca. 200 Aar. Gaarden ejes nu af Sognefoged Lars S. Larsen.

I sine unge dage var Lars Peter Bestyrer af Fædrenegaarden, men i ca. 50 Aar har han boet paa Baastedhede.

Som en Mærkværdighed kan nævnes, at af 7 Brødre var 6 med i Krigen 1864. Gamle Lars Peter, der er den sidste levende af disse Brødre kan naturligvis ikke følge med i Nutidens Begivenheder, men om Krigsbegivenhederne i 64 fortæller han med Liv og Lyst. Han var med i Slaget ved Vejle og fortæller derom:” Jeg var indkvarteret hos en Købmand og skulle lige til at spise til Middag, da en Ordonans kom farende gennem Gaden og blæste til Udrykning, den dejlige suppe maatte vi lade i Stikken, og et Øjeblik efter var vi samlede paa Stillingspladsen. Det blev en varm... “

sidste del af artiklen mangler desværre...

Relaterede artikler

[Lars Peter Vestergaard Nielsen](#)

[Dekorerede veteraner](#)

[Jordefærd 1929](#)

[Kransenedlægning](#)

Kranse-nedlægning...

” Kranse- og blomsternedlægning paa veterangrave i Vrensted 1964...

I gaar paa Danmarks befrielsesdag fandt der en kort og smuk højtidelighed sted paa Vrensted kirkegaard.

Sønderjysk forening for Vrensted sogn med formanden kammer *Hedegaard Laursen*

i spidsen samledes ved kirken med adskillige slægtninge og paarørende til de fire veteraner, som ligger begravet her.

Pastor *Mikkelsen* udtalte nogle mindeord for de fire gamle soldaterher fra sognet, der for 100 aar siden var med til at kæmpe for Danmarks sag. Derefter nedlagde

kammer Hedegaard Laursen blomster paa de fire grave, som saa videt det vides er de eneste, der findes endnu.

Veteraner, der mindes, er landmand Jens Chr. Sørensen, kaldet Jens Eskel, der døde 83 aar gammel i 1918. Paa stiftelsen Ane Maries hus bor der en nu datter, fru Helga Christensen, og flere af hendes søskende bor her paa egnen.

Endvidere landmand Svend Holm, der døde i 1923, 80 aar gammel. I sognet bor to børnebørn, fru Hilda Helledie og gdr. Holm Jensen.

Dernæst landmand [Lars Peter Vestergaard](#), der døde i 1929 og blev 91 aar gammel.

Et barnebarn, fru Hans Peter Jensen, bor på Baadsted hede.

Og endelig takkemand og husmand Chr. Jørgen Christensen, der var 93 aar, da han døde i 1933. En datter af ham, Mine Christensen, bor paa Vrensted alderdomshjem.

Alle fire veteraner havde bopæl paa Baadsted hede.

Efter at blomsterne var lagt paa gravene, samledes deltagerne i kirken, hvor man sluttede med at synge

“Altid frejdig, naar du gaar”

Relaterede artikler

[Lars Peter Vestergaard Nielsen](#)

[Dekorerede veteraner](#)

[Sognets ældste](#)

[Jordefærd 1929](#)

Gerald Robert Pedersen...

” [Gerald Robert Pedersen](#) blev født 02-07-1935 i Valley City, North Dakota. Gerald var andet barn af Paul Andrew Pedersen og afdøde Ruth Falstad Pedersen.

[Gerald](#) voksede op på flere gårde i Barnes County. Hans skolegang var på Green Public School og fortsatte på high school i Valley City Laboratory School, også kendt som College High.

Da han gik i folkeskolen kan han huske snevintre, hvor de kom til skole med heste trukne slæder.

Gerald var også medlem af Green 4H klub og han husker, at han lavede et projekt med kartofler.

Nu arbejder Gerald for Sorenson Construction i Valley City. Et

interessant job var, da Gerald var med til at renovere den gamle American National Bank bygning i den østlige del af Valley City.

Gerald er medlem af North Dakota National Guard. Fredag den 12. oktober 1962 under tjeneste i National Guard, affyrede sergenterne Gerald Pedersen, Haward Kunze og Donald Lindvold en 21 skuds salut for Ratu Edward T. T. Cakabau (King Edvard) af Fiji-øerne. King Edvard kom til Valley City til gensyn med 164. infanteri Division. 164. infanteri tilbragte nogen tid på Fiji-øerne under 2. verdenskrig.

Den 5. april 1969 giftede Gerald sig med Beth Elaine Maim. Beth blev født 6. marts 1946, hun er datter af Martin Maim og Esther Nelson Maim fra Nortonville, North Dakota.

Beths skoledage var i Northonville folke- og highschool. Da de flyttede til Valley City i 1968, blev Beth hjælpelærer ved Valley City Highschool.

Gerald og Beth bor nu på en gård sydvest for Valley City. Den tidligere Oliver Dwyer farm, sektor 13 Green Township.

De har fået to børn: Lynn Ruth den 20. april 1970 og Steven Robert den 14. februar 1972.

Jordefærd 1929...

Jordefærd 1929...

Mandag jordedes Veteran og Dannebrogsmænd Lars Peter Vestergård og det viste sig, at han ikke var glemt om ogsaa han jævnaldrende forlængst er sted til Hvile.

Pastor Plesner talte kønt over Afdøde som en af dem, der havde maattet vove Livet for Fædrelandet, samt en af de sejge fyske Slægter, en Slægt her i Sognet, som kan følges langt tilbage i Tiden i Gaarden Vestergaard.

Lars Peter havde for længst ligesom trukket sig tilbage fra Tidens Rørelser, idet han i flere Aar har ligget til Sengs og måske har følt sig glemt, men da han i Fjor fik overrakt Dannebrogskorset, var det, som om Livet friskede op, og en Del Erindringer traadte frem, ikke mindst dem fra Krigsaarene.

Nu var Lars Peter Vestergaard træt af dage, men hans Øjne lyste, naar vi sammen sang for ham:

“Jeg vil, o Jesus mild, hvor du mig helst vil have”.

Efter Jordpaakastelsen bragte Lærer Jensen paa Familiens Vegne Følget en hjertelig Tak.

Relaterede artikler

[Lars Peter Vestergaard Nielsen](#)

[Dekorerede veteraner](#)

[Sognets ældste](#)

[Kransenedlægning](#)

Breve fra USA...

” Breve fra USA; Min farmors brødre sendte disse breve over en periode på ca. 24 år.

[Brev 1938...](#)

[Brev 1939...](#)

[Brev 1940...](#)

[Brev 1942...](#)

[Brev 1951...](#)

[Brev 1954...](#)

[Brev 1956...](#)

[Brev 1957...](#)

[Kære søster og svoger...](#)

[Kære søster og børn...](#)

Dearborne Michigan December 4. 1938

Kære søster og Jens (Slim) slim means lang

Jeg kan alerførst lade jer vide at vi er raske og har det godt

og den lille pige vi har hun synes godt om America. Ja, hun er en Dansker all right jeg tænker du kan se det på Billedet hun er good and giver us very lille trouble jeg tænker snart hun vill be able to gaa hun har 4 tænder hun lider at gå for en køretur i Automobilen og vi tager hende ud mest hver Lørdag og Søndag hvis vejret er godt, vi arbejder 5 dage om Ugen saa det giver us 2 dage to rest jeg arbejder nu om Eftermiddagen fra Kl. 4 til Kl. 12 saa jeg behøver ikke at staa up tidlig dem kolde Vintermornings vi staar up omkring Kl 9 or 10 vi havde den første Sne en maanedes tid siden, vi har jo central Varme her i Huset hvor vi lever, det har de fleste huse her i byen det giver us plenti het i alle Verelseme

Will jeg ønsker jer en Glædelig Jul og Godt Nytaar and jeg haaber i har faaet Grisen slagted og pølsene spist from

[Alfred M. Sorensen](#)

Anna M. Sorensen

Alice M. Sorensen

Hils Anna Marie fra Mig jeg haaber hun er wel

6149 Kenelworth ave

Dearborn December 2. 12 1939

Kære søster og Svoger

Well det er snart jul and tid til at skrive. Jeg vil fortælle dig lidt om Louis. Louis og Norah har tænkt på at komme en tur her til Dearborn for en lang tid, saa endelig de kom, de var her en August and blev her i 3 Dage han har nu en dejlig Familie den yngste er nu 11 aar gammel det er Jimmy han købte en ny Automobil 1938 det er en Chevrolet og en dejlig Car jeg

viste ham rundt her i Dearborn og Detroit og vi var også en Tur over i Canada der er jo mange ting her der er interested to se og han har aldrig veret her før, vi havde en rigtig good tid allesammen vi havde to køre i to Automobiler fordi der var 9 af us. Jeg mødte Lars Michael (og) Christian her for nogen tid siden jeg vidste ikke han var i America igen jeg vidste han gik til Danmark men jeg troede ikke han kom tilbage. Han lever ikke langt fra us han er jo gift og har 3 børn og arbejde ved Ford.

Well jeg begyndte paa den forkerte side saa jeg vill slutte paa forsiden med en

Glædelig Jul

og et godt Nytaar

fra the Sorensen

Who lever at 6149 Kenel worth in America

Dearborn Michigan Februar 25 1940

Kære Søster og Svoger

Well, her er en nyhed for dig Helga, vi har nu en anden pige. hun var født Januar 30 hun vejede 8 pund og er en rigtig Dansker, hun hedder Arlene Mabel Sorensen. Min Kone hun var paa Sygehuset for 11 days og Alice hun var ved friends of vores. Saa jeg har nu 3 piger og tage kær af, jeg synes bedre om det, jeg var en pebersvend længe nok.

Alice hun er nu stor og hun kan nu tale vi har meget fun med hinanden. Ann har nu været hjemme 2 Uger fra Hospitalet og hun føler ret godt jeg er glad it is over veil and it is en heldig stærk pige.

Jeg takker dig for brevet Helga jeg fik til Jul jeg har ikke hørt fra Karoline og Laurine maaske ikke de har tid til at

skrive i det har jeg heller ikke men jeg skriver alligevel du skrev om du har fået en Radio, saa i har faaet Electricity, jeg fik min første Radio i 1927

Vi kan fra paa Radio England, Tyskland, Frankrig and Italien jeg har prøvet paa at fra Danmark men jeg tænker ikke Stationen er stærk nok, hvis du har en list of Stationerne jeg mener Radiostationerne i Danmark send mig en.

Hermed en Venlig Hilsen fra mig and min Familie everything is O.K.

Dearborn Michigan December 4.1942

Kære søster og Svoger

det er tid til at skrive et lille vers til jer igen. sidste Aar var jeg for doven til at skrive, men jeg har nogle Billeder for jer saa et par ord ved der.

Wi er alle rask og har det god jeg har arbejdet 6 dage om Ugen mest om Sommeren, men vi er nu tilbage til 5 dage om Ugen man skal jo lave gode Penge til at eksistere for everything are going op op op. Penge forslaar ikke til noget, vi kan nu købe Aalborg Taffel Akvavit her i Dearborn jeg har lige faaet en flaske den er jo dyr men oh er det godt en flaske koster 5 Dollars 42 Cents.

Severin er rask og rørig han arbejder hver dag vi har ikke set dem de sidste 2 Aar hans ældste Datter er gift og fik tvillinger de er nu 3 Aar gammel den anden Datter er en Sygeplejerske og de 2 Drengene begge har Arbejde og selvfølgelig ogsaa en Auto.

Milo, Martins søn han har jo Martins Hus, han var jo syg for en tid, han havde Sukkersygdommen vi har ikke set dem siden Martin døde, de har ingen Bøm.

Vi har haft en god sommer i Aar plenti of Solskin og Regn engang imellem, det har været godt for landmand han havde et godt Avl og her i byen vi købte det for høje pricer, men igen Landmanden har en lang Arbejdsdag vi har kuns 8 Timer.

Ja nu har vi snart Jul igen men vi har ingen Gris at slagte jeg tænker vi skal have en Kalkun jeg vil have 3 dage of for Jul, Fords Fabrikker vil ikke Arbejde December 24. men vi faar betaling for den dag alligevel.

Well den her fyldepen er lidt bedre end den anden jeg havde.

Saa hermed en Venlig Hilsen og Glædelig Jul og Godt Nytaar fra Familien Sorensen

Dearborn November 20.1951

Kære søster og Svoger

Jeg ser i dine Breve at i er alligevel paa moden i denmark du har elektrik Lys, Malkemaskiner og naturligvis meget andet det er ikke som dengang jeg var i Danmark

Tiden har jo forandret sig de sidate 30 aar, jeg kan se forandringer her i America ogsaa, og var det ikke for den taabelige Krig alt ville blive all right Du ser vi har nu høje Skatter vi skal jo betale for alt det Krigsmaterielle

Well hvad sker der ved Ingstrup Sø jeg ser de er ved at grave den ud der vil saa ikke blive nogen Jagt og Fiskeri i. Hvorledes gaar det med Lars Michael er han stille levende Kristian siger aldrig noget godt om ham, saa jeg spørger ham ikke mere. well jeg arbejder endnu om eftermiddagen fra Kl 3.20 til 11.50 vi faar jo en god betaling for Arbejde, jeg faar nu 2 dollars i Timen men alting er saa høj at købe saa du er ikke any bedre af, alt man gaar i handler mange Penge og holder ingen.

Jeg sender dig hermed nogle billeder saa du kan se lidt af livet her i America, Vinteren er ligesom i Danmark men Sommeren er bedre vi har ikdce saa megen regn og Taage næsten ingen Taage og ingen

Havguser Sommeren er Varm med megen Solskin. Landbruget her er ikke saa godt som i Danmark en lille farm giver ikke nok til at leve af de store Farms ere bedre jeg var aldrig interested in Farms Arbejde

Well This is ams signing

of width a

merry Christmas

and Glædelig Jul

og Godt Nytaar

from Alfred M. Sørensen and Familie

Hils Jens og alle børnene de eneste jeg can huske var Niels Jensen og Kresten

Dearborn Marts 31.1954

Kære Søster

Jeg har hørt den sørgelige Nyhed om at din Mand Jens er afgaaet ved Døden. Well Helga det er jo den eneste Ting i Verden vi er sikker paa, og jeg tænker naar tiden kommer vi skal give up, vi har da served vores purpass.

Og du var syg da han døde det maatte være hårdt at tage.

Men jeg er glad ved at høre at du er op igen du har jo mange flinke Børn jeg haaber nu de vill hjælpe dig ud. For du deserver de best.

Ja her i Dearborn gaar det ved det gamle mine Piger bliver store, Alice er nu 16 Aar gammel og Arlene er 14 herover gaar de i skole til di er 18 Aar gammel men de lerer ikke meget synes jeg

Det er Marts 31. og vi har just haft et stor Snestorm vi hat omkring 5 tommer af Sne paa jorden endnu det er jo ret udsedvanlig paa den tid af Aaret. Naar det varmer op skal jeg ud og Male Huset det gør jeg hver 3 Aar

Well Helga, Maa fremtiden bringe dig Held og Lykke og Gud Velsigne Dig

Din Broder Alfred M. Sørensen

Verset paa Kortet siger

Du skal ikke sige, du maa ikke sige at han er død, han er bare gaaet away ved et sødt smil, og en vave af sin Land han gik ind til det ubekendte Land og left os drømme, saa langt away it skal vere saa, siden han er der saa tænk af ham faring on, den kære and be elsked der, som hanvar elsked here. Tenk of him som den samme og sige Han er ikke død, han er bare gaaet away.

Dearborn December 3. 1956

Kære Søster og Familie

Igen jeg haaber du and din Familie er raske og har det

Vi er raske og har det terrmmelig godt, jeg gaar og ser Doktoren en gang hver maaned jeg har ondt i Brystet

Severins ældste Datter var her for et besøg i sommer hun lever ikke i Chicago hun har 3 Piger Severins anden Datter Peggy var ogsaa her paa besøg hun var en Sygeplejerske hun har 2 bøm og lever i Chicago

Severins yngste Dreng er nu 28 Aar gammel og er en Politibetjent

Severins anden Søn Arbejder for Telefon Companiet

Vi var i Chicago en tur i Sommer og vi saa dem alle de har det jo godt

Severin er 71 Aar gammel men han ser godt ud og føler godt saa han klager ikke.

Well hermed en

Glædelig Jul og Godt Nyraar

til hele Familien

fra Familien Sørensen her i Dearborn

Dearborn December 7. 1957

Kære Søster og Svoger

well hvordan har I det i Danmark. Jeg haaber i alesammen raske og har det godt. Vi har det godt her i Detroit. Jeg havde 2 Ugers ferie in August saa vi gik til Chicago and Racine vi blev dernede for omkring 10 Dage. det var rart at have et trip derned engang om Aaret vi har mange friends der.

Milo havde Bryllup October 30. saa vi gik derned igen men kuns for 2 dage Lørdag og Søndag for jeg Arbejder 5 Dage om Ugen

Hvis Moster Anne Marie er ve dig Helga Hils hende fra mig jeg har tit tænkt paa hende Well jeg vil sende jer en Caiender naar jeg faar en jeg har ingen faaet endnu Vi skal snart ud at købe in for Jul

Vi hermed

Vi ønsker jer

en Glædelig Jul

og et Godt Nytaar

from Mr Mrs Alfred Sørensen

6149 Kernel worth

Dearborn Michigan

Kære Søster og Svoger

Well Helga Titen gaar og vi gaar med, nu er det snart Jul igen og tid til at skrive. Vi er alle raske og har det godt jeg arbejder kuns 4 Dage om Ugen for November og December men efter Nytaar tenker jeg vi gaar tilbage til 5 Dage igen Grunden er Kul Strike og Jern Strike.

Fords var i Strike sidste May for 24 Days det er jo rart man tjener jo ingen Penge med dem

Det er en god Plads at Arbejde paa Fords Fabrikker, jeg har nu været her for 21 Aar, 13 Aar mere kan jeg faa min Pension og måske før det er kuns 100 Dollars om Maaneden men det vil hjelpe lidt, naar den tid kommer vill Alice og Arlene vere store nok til at arbejde og tjene deres egen Penge, her i America kan du lave gode Penge hvis en vil arbejde men den ingen der er saa mange ting du kunde ude at have og hvis du har pengene du gaar og køber det, vi køber mange ting der er ikke nødvendige, men skønt to have, vi købte en ny Automobil det var ikke nødvendig men alligevel vi har megen fornøjelse af den, den er vores andet hjem.

Vinter er begyndt her allerede vi havde our første Sne Nov 20. og der er stille paa Jorden Men jeg har et godt suply af Kokes nok for hele Vinteren jeg køber det altid om Sommeren naar det er Billigst saa vi har et godt varm Hus om Vinteren.

Severin og hans Familie har det godt han var ikke her sidste sommer men vi var i Chicago, han er jo ikke Politibetjent mere, han faar hans Pension, men saa tog han Arbejde som Vagtman paa en Fabrik i Chicago, han siger han vil Arbejde til han bliver 65 aar gammel saa er han going to take et Magelight Well det er alt jeg kan tænke af nu saa jeg ønsker jer

En Glædelig Jul og et Godt Nytaar fra us alle Familien Sørensen

Kære Søster og Børn

Well nu har vi snart Jul igen og jeg haaber du er rask og har det godt du har jo mange Bøm at gaa og visit og jeg haaber De har godt kær af dig. Vi er jo ikke bleven ungere men alderen begynder at lade sig føle, jeg er nu plaget ved gigt jeg gaar til Dotoren hver Uge men jeg faar næsten ingen resultat ud af det, hvis du ved hvad to gør for gigth lad mig vide.

Alice and hendes mand har nu deres eget Hus ve hjælp til med Penge og Møbler de bor her i Dearborn ikke langt fra hvor vi lever de har nu 2 Børn Piger, han har temmelig got Arbejde.

Severin har solgt hans Hus i Chicago og flyttet til Florida og har købt et Hus der det en jo en god plads at spede sine gamle Dage der er det jo altid Warme hans adresse er

Louis Sørensen 6443 S. W. 42 Street

Miami 30 Florida

Hermed en Glædelig Jul og et godt Nytaar fra Alfred and Familie

[Brev 1938...](#)

[Brev 1939...](#)

[Brev 1940...](#)

[Brev 1942...](#)

[Brev 1951...](#)

[Brev 1954...](#)

[Brev 1956...](#)

[Brev 1957...](#)

[Kære søster og svoger...](#)

[Kære søster og børn...](#)

Relaterede artikler:

[Min far](#)

[Til top...](#)

Mads Jørgen (Georg) Filholm...

” [Mads Jørgen \(George\)](#) født den 28. Februar 1885? I Vrensted Danmark.

[Han](#) blev inspireret af en pioner fra South Dakota, som var hjemme og besøge sit hjemland. Han fortalte George, at folk som ham var der stor efterspørgsel på i Amerika, da George var så god til at håndtere heste.

I en alder på 14 år kom Mads Jørgen til Amerika og fandt arbejde nær til White, South Dakota. Først arbejdede Mads Jørgen for Ross Madsen, som havde en af de arealmæssigt største farme med mange heste.

George fik sit amerikanske statsborgerskab gennem sin militær uddannelse ved WWL.

Den 4. Oktober giftede Mads Jørgen sig med [Charlotte Smidth](#) i

St. John`s katolske kirke i White. Charlotte var den ældste datter af John L. Og Nora Smidt, som havde en farm nord for White. George og Charlotte drev landbrug i Brookings County i mange år. De opfostrede tre døtre og tre sønner.

[Geraldine](#) blev født den 16. Oktober 1921. Hun giftede sig med [Chris Jensen](#) fra Bruce i december 1944. De har tre børn: [Chris Jr.](#), hans kone og tre sønner bor i Mitcheel, hvor han arbejdede indenfor The National Guards. [Joe](#), hans kone og tre børn driver The Wagon Wheel Resert i Oakweed Lake, [Mery](#), hendes mand og deres tre børn driver landbrug i Nunda området. Chris og Gerry bor på Reliance, S.D., hvor hun er lærer på Lower Brule Indian Reservation.

[Genevieve](#) blev født 23. September 1923. Hun blev gift med [Jens Holm](#) i 1946, han var også barnefødt i Vrensred, Danmark. De drev landbrug i Aurora og opfostrede fire børn: Mary, hendes

mand Jerry Nelson og deres otte børn i Aurora, Dan, hans kone Deanna Totten, Norris S.D. bor i Wonderland Homes bygninger nær Fiedmint. De mistede desværre en lille datter på 18 måneder (Heather) i 1978, men finder stor glæde ved at have adopteret en lille søn. Jens Jr., hans kone (colleen Brower, Walsy) og deres unge søn Jeremy bor på Hope Farm syd for Aurora, Todd den yngste søn bor hjemme hos Jens Jr. Og Genewieve i Brookings.

James blev gift med Margaret Wroomen fra Eagle Butte og arbejdede som mekaniker i Brookings, hvor fem børn blev født. Efter fødslen af den yngste flyttede familien til New Underwood, hvor Jim arbejdede på Ellsworth Air Base indtil helbredet tvang ham til at stoppe. Deres datter Diane, hendes mand Bill Tines fra Wall og deres to børn bor i New Underwood, deres datter Donna, sygeplejerske bor og arbejder i Sturgis; deres datter Debbie, hendes mand Danny Niles og deres tre døtre bor i Jacksonville, Arkansas; deres to sønner, Dale og Duane bor og arbejder i Wyoming. Margaret bor stadig i New Underwood, mens Jim sværger til sin hytte i den barske Spearfish Canyon, -et af hans ynglingssteder.

Larretta giftede sig med Art Quinn fra Timber Lake i 1946 og de har en søn, Bob, som bor i San Francisco. Laretta bor i Kotsebue, Alaska, hvor hun har lavet et cv for Northwest Artie School District, som dækker 36.000 sq. Miles og har 11 isolerede skoler.

Douglas giftede sig med Sharon Rutton fra Astoria og de har fire børn. Deres datter , Jackie er gift med Jim McCord og de har en søn, Fabian. Deres fire sønner, Mike, Tony, Pat, Tal bor alle i Brookings. Douglas blev pensioneret fra politiet efter 24 års tjeneste, 18 af årene som chef. Sidder i byrådet og har en genbrugsbutik i Brookings.

David giftede sig med Ruth Jefferies, datter af Jerry og Alma Jefferies. Dette ægteskab endte med skilsmisse, deres to sønner, Mark og Tom bor og arbejder begge to i Ruron, hvor

Dave giftede sig igen og arbejder som bilsælger.

Efter at George og Charlotte opgav landbruget , arbejdede George i otte år på SDSU og tolv år ved Brookings vejvæsens udviklings afdeling. Charlotte døde i 1962. George, som ikke længere var i stand til at bo alene, boede hos sin datter Genewieve indtil sin død som firs årrig i 1975. George og Charlotte er ligger begravede på Calvary Cemetary i Brookings.

Tscherning Filholm...

source : Douglas Filholm

Tscherning and Marie(Hansen) Filholm
Gudrun, Sonja, Esther
1906-07

Data Ellis Island Passenger Arrivals:First Name: Tscherning

Last Name: Andersen

Ethnicity:

Last Place of Residence: Vendsyssel

Date of Arrival: June 05, 1904

Age at Arrival: 25y Gender: M Marital Status: S
Ship of Travel: St. Paul
Port of Departure: Southampton
Manifest Line Number: 0030

<i>Name:</i>	Andersen, Tscherning	<i>Occupation:</i>	Arbejder
<i>Age:</i>	25	<i>Destination:</i>	Brookings
<i>Contract no.:</i>	287500	<i>Registration date:</i>	5/19/1904
<i>Birth place:</i>	Vrensted	<i>Birth place:</i>	Vrensted
<i>Last res. parish:</i>	Århus	<i>Last res. county:</i>	Århus
<i>Last residence:</i>	Vrensted	<i>Destination country:</i>	USA
<i>Destination city:</i>	Brookings	<i>Destination state:</i>	South Dakota
<i>Name of ship:</i>	Indirekte		
<i>IDcode:</i>	I0405A0101		

” [Tscherning Filholm](#) blev født i Vrensted, Danmark i 1879. Han var den ældste af ti børn og blev døbt, Christian Fredrick Tscherning Andersen, familienavnet blev senere ændret til Filholm, navnet på den gård som de boede på.

[Hans](#) far [Anders Poul \(Andersen\) Filholm](#), havde været halvandet år i Amerika og ønskede brændende at flytte sin familie derover, men hans kone syntes ikke at hun kunne flytte så stor en familie så langt. Anders opfordrede Tscherning til at tage til mulighedernes land. Efter at Tscherning havde aftjent sin værnepligt hos livgarden, hvor han havde mødt og giftet sig med [Marie Hansen](#), som arbejdede i kongefamiliens husholdning,

tog han til amerika og ankom til Bushnel South Dakota 6. juni 1904.

Han havde fået at vide, at når han kom til Bushnel skulle han bare se mod vest efter en stor trævindmølle. Den vindmølle stod på Jens Hjortnæs's gård og der ventede et arbejde på ham. Han gik de fire mil til gården.

I september samme år fulgte hans kone efter ham, medbringende deres to døtre, [Gudrun](#) på to år og [Sonja](#) på fire og en halv måned. Hans kone begyndte at arbejde for Jens Hjortnæs's søn, Niels, som lige havde mistet sin kone efterladende en nyfødt søn, Alfred.

den 1 .august 1905 fik Tscherning og Marie en søn, som de døbte Niels, men han levede kun til 18. oktober, 1905. Senere blev en anden datter født, Esther.

Senere arbejdede de for Ross Madsen og så arbejdede de på Henry More gården i syv år før de købte Henry More ud og begyndte at drive landbrug for dem selv. I 1929 flyttede familien til White, South Dakota.

Tscherning var meget aktiv i lokalsamfundet. Han og hans familie var medlemmer af Argo Danish Lutheran Church jiu Pioneer Lutheran, hvor han var med i menighedsrådet i mange år. Han var medlem af Afton No. 11 skolebestyrelsen og medlem af byrådet i White city.

Tscherning og Marie døde med tre måneders mellemrum i 1958 og ligger begravet sammen med deres nyfødte søn på kirkegården til Pioner Lutheran kirke, nordvest for White, S.D..

Gudrun giftede sig med Henry Friday fra White i 1921 og de drev landbrug omkring White indtil 30'erne, hvor de flyttede til Lake Chrystal, Minesota. De har to døtre og en søn.

Dorothy giftede sig med Donald Jacques fra Kansas og de bor på gården ved Lake Chrystal. Hun har tre børn. Julienne er lærer

i Forest City, Iowa. Wallace er forsikringsmand i Mankato, Minnesota. Han giftede sig med Mona Ewans fra Mankato.

Gudrun og Henry blev pensionerede og boede i Lake Chrystal og har for nyligt haft deres 61. bryllupsdag.

Sonja giftede sig med Jens Jensen oprindeligt fra Vraa, Danmark i 1925 i Watertown, S.D..

De har altid boet på en gård i Brookings området. De fik fire sønner.

Russel gift med Elaine Norris fra Brookings og de fik fire børn. Janies er ved IRA i Aberdeen; Judy gift med William Baldrige fra Colorado. Han er sevice mand hos Ellsworth Air Base nær Rapid City. De har tre børn; Gary gift med Bonnie deGreat fra Woodstock, Minnesota. Han arbejder hos Arts Food Locker i Brookings og Bonnie er lærer hos Special Education i Estelline. Steve er assistent Prognose mager i Hyvoe i Brookings.

Wendell gift med Maureen Ponte, datter af F.W. og Florence Ponte. De drev landbrug og fik fem børn. David er kaptejn i luftvåbenet i Indiana; Dale gift med Debbie Thompson og bor på en gård nær hans mor; Pattie er sekretær i S.D.S.U.; Wendy og Amy går i skole i Brookings. For tiden bor Wendell i Brookings og arbejder på Great Plains Lumber fabrik.

Cliford er skolelærer i Jasper, S.D..

curtis gift med Lou Ann Davis, datter af Wilber og Adele Davis. Curtis er chef for Brookings brandvæsen. De har fire børn. Kristine er hospitals fotograf på universitets hospitalet i San Fransisco; Randy er polstrer på en varebils fabrik i Phoenix, Arizona; Robert blev færdig på high school i 1982 og arbejder nu for Brookings kommune; Michael er lige startet på Brookings Highs chool.

Sonja bor på en gård syd for Brookings. Jens døde på Memorial dag 1986 og ligger på Greenwood kirkegård i Brookings.

Esther blev gift med Ralph Quiney fra Kansas. De drev landbrug i Brookings området og opfostrede en adopteret søn, Donald, som har to børn og bor i Trosky, Minnesota.

Ralph døde 2. oktober 1972 og Esther døde 25. april 1979. De er begravet på Fairwinds kirkegård i White, S.D..

Af de ti børn i Filholm familien rejste kun Tscherning og hans bror Mads Jørgen til Amerika.

Bestman...

” Kære Bestman, [Tobias!](#)

Tak til dig, fordi du ville være Bestman til vores bryllup, det var helt perfekt, det vil vi altid huske.

Jeg syntes, vi var flotte med røde butterflys.

Kærlig hilsen

Mads

